

ГОМЕЛЬСКИ УНИВЕРСИТЕТ

ГАЗЕТА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАўНАГА УНІВЕРСИТЭТА ІМЯ ФРАНЦЫСКА СКАРЫНЫ

№ 23 (810) | Пянідзелак, 2 верасня 1991 г. | Газета заснавана ў верасні 1969 года | Выходзіць раз у тыдзень | Цана 3 кап.

Пра ўступныя экзамены і першакурснікаў

Мінуў месяц пасля ўступных экзаменаў абітурientаў у вышэйшыя навучальныя ўстановы. Улегліся хваляванні і перажыванні як саміх паступаючых, так і іх бацькоў. Для найбольш падрыхтаваных, за некаторым выключэннем, аб чым будзе сказана ніжэй, экзаменацыйныя выпрабаванні завяршыліся ўдачай. Яны атрымалі права набываць абраны спецыяльнасці. І, думаецца, перад пачаткам новага навучальнага года многіх нашых чытачоў цікавіць, як сёлета складалася конкурсная барацьба.

Флагман вышэйшай школы беларускага Палесся — Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Ф. Скарыны. Тут і самы вялікі набор студэнтаў. Па плану на першы курс прадугледжвалася прыняць 950 чалавек — на 25 больш, чым у папярэднім годзе. Павелічэнне

ПЕРШЫ КРОК ДА ДЫПЛОМАЎ

звязана з адкрыццём новай спецыяльнасці — правазнаўства.

Паступіць у ГДУ мелі жаданне 2049 юнакоў і дзяўчат. Калі ўлічыць 43 слухачы падрыхтоўчага аддзялення, якія паспяхова здалі выпускныя экзамены і былі залічаны на першы курс універсітэта, на кожнае з астатніх 907 месца прыпадала па 2,26 абітурientа. Гэта на 0,1 больш леташняга. Самы высокі конкурс — 3,9 чалавек на месца — склаўся на факультэце фізічнай культуры. Па 3 прэтэндэнты на месца было на спецыяльнасць «Бухгалтарскі ўлік, кантроль і аналіз гаспадарчай дзейнасці», 2,7 — на «Эканоміка і сацыялогія працы»,

па 2,6 — на спецыяльнасці правазнаўства, гісторыя, геаграфія, 2,4 — на рускую мову і літаратуру, 2,3 — на спецыяльнасць «Праграмнае забеспячэнне вылічальнай тэхнікі і аўтаматызаваных сістэм». Неабходна адзначыць, што за апошнія гады значна ўзрос аўтарытэт геалагічнага факультэта, сведчаннем чаго з'яўляецца прыкметнае павышэнне конкурсу.

Здзіўленне выклікала сітуацыя, якая склалася пры паступленні на педагагічнае аддзяленне фізічнага факультэта. На 50 месца заявы падалі ўсяго толькі 46 абітурientаў. Адсюль можна зразумець, якія да іх прад'яўляліся патрабаванні. 3 экзаменамі не

справіўся адзін (?) чалавек. Для астатніх хапіла шасці балаў, каб стаць першакурснікамі. Ужо цяпер у некаторай ступені можна меркаваць, якімі студэнтамі, а ў будучым і фізікамі-выкладчыкамі, стануць круглыя троечнікі.

Сёлета ўступныя экзамены ва ўніверсітэт мелі адну характэрную асаблівасць. Конкурс праводзіўся як на асобныя спецыяльнасці, так і на спецыялізацыі. Наколькі апраўдана апошняе, пакажа час.

Для многіх абітурientаў уступныя экзамены ў ГДУ пачаліся ў канцы мая. Правадатэрмінова здаваць іх атрымалі найбольш падрыхтаваныя слухачы падрыхтоўчых курсаў, асобы, якія мелі індывідуаль-

ныя дагаворы па накіраванню прадпрыемстваў і арганізацый з іх абавязальствамі частковай кампенсацыі расходаў на падрыхтоўку спецыялістаў. Усім наступіўшым (за выключэннем філалагічнага факультэта) прадстаўлялася магчымасць датэрмінова пісаць сачыненне і яе выкарыстала значная колькасць абітурientаў. Пасля датэрміновай здачы ва ўніверсітэце некаторых уступных экзаменаў атрыманы адзнакі залічваліся абітурientам і як выпускныя ў школе. І наадварот, для некаторых паступаючых на фізічны факультэт выпускны экзамен па

(Заканчэнне на 2-й стар.)

АЛЕНА РУДКОЎСКАЯ — ЧЭМПІЁНКА ЕЎРОПЫ

У сёлетнім сезоне радуе прыхільнікаў спорту сваімі вышэйшымі на бланкітных дарожках дзюдакурсіца факультэта фізічнай культуры нашага ўніверсітэта майстар спорту міжнароднага класа Алена Рудкоўская. Яна неаднаразова выходзіла пераможцай і становілася прызёрам не толькі месакантных, але і міжнародных спаборніцтваў, займае адно з вядучых месцаў у аспрэчванні Кубка свету па плаванні.

Новага выдатнага поспеху Алена дасягнула на чэмпіянаце Еўропы па водных відах спорту, які праходзіў у сталіцы Грэцыі — Афінах. У фінальным заплыве брасам на дыстанцыі 200 м наша спартсменка здолела апырацца ўсіх сваіх моцных саперніц і з вынікам 2.29,5 сек. заваявала вышэйшую ўзнагароду чэмпіянату.

У наступныя дні чэмпіянату Алена заваявала яшчэ дзве залатыя ўзнагароды — на дыстанцыі 100 м брасам і ў камбінаванай эстафеце 4x100 м.

ВІНШУЕМ!

У канцы чэрвеня г. г., калі, у сувязі з пачаткам студэнцкіх летніх канікулаў, наша газета ўжо не выходзіла, дацэнт кафедры рускага, агульнага і славянскага мовазнаўства КАЗЛОВА Раіса Міхайлаўна паспяхова абараніла дысертацыю на атрыманне вучонай ступені доктара філалагічных навук. Рэктарат, партком, грамадскія арганізацыі ўніверсітэта, выкладчыкі, супрацоўнікі і студэнты філалагічнага факультэта гарача віншуюць яе з гэтай знамянальнай падзеяй і жадаюць новых дасягненняў у навуковай дзейнасці і на ніве падрыхтоўкі маладых спецыялістаў.

Дзе ж ён, той самы шчаслівы білет?

Аксана Клімовіч шчаслівага білета не шукала. Да экзамена па гісторыі яна была падрыхтавана грунтоўна. І экзаменатары адані-

лі яе веды на «выдатна». Дзяўчына паступіла ва ўніверсітэт на спецыяльнасць «Правознаўства». Фота У. Чысціка.

НА ЎСІХ ІНТЭРНАТАЎ НЕ ХОПІЦЬ

тага працаваў у камітэце ЛКСМБ універсітэта.

У функцыі аддзела ўваходзіць засяленне, кантроль за пражываннем, арганізацыя культурна-выхаваўчай работы ў інтэрнатах, якіх у нас ва ўніверсітэце чатыры. Разлічаны яны на 2052 месцы.

Натуральна, што парадак атрымання месца ў інтэрнаце хвалюе перш за ўсё першакурснікаў, якія прыехалі на вучобу ў Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт з розных месцаў вобласці, рэспублікі, краіны. Сёлета для іх выдзелена ў інтэрнатах 180 месца. Такім чынам, адмажучых патрэбу ў жыллі сту-

дэнтаў-першакурснікаў яго атрымаюць прыкладна 50%. Астатнім давядзецца шукаць жыллё на прыватных кватэрах. У першую чаргу месцамі ў інтэрнатах забяспечваюцца юнакі і дзяўчаты, якія не маюць аднаго з бацькоў, сіраты, са шматдзетных сем'яў.

Па ўсіх пытаннях, звязаных з інтэрнатамі, трэба звяртацца ў п. 1-8 галоўнага корпуса, тэл. 57-81-11.

Да нядаўняга часу ўсімі пытаннямі, звязанымі з інтэрнатамі, займаўся прафком студэнтаў універсітэта. Цяпер жа ў ГДУ пачаў дзейнічаць спецыяльна створаны аддзел па рабоце ў інтэрнатах, які падпарадкаваны праектару па кадрах і сацыяльна-бытовых пытаннях. Узвучалі яго Вячаслаў Гапееў, які да гэ-

Пра ўступныя экзамены і першакурснікаў ПЕРШЫ КРОК ДА ДЫПЛОМАЎ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

фізіцы ў школе сумяшчаўся з конкурсным ва ўніверсітэце.

Уступныя экзамены ў ГДУ вытрымала 1285 чалавек — амаль 54 працэнты абітурыентаў. Найбольш складаным для іх аказалася выпрабаванне па матэматыцы. Кантрольнае заданне па ёй аказалася не пад сілу кожнаму чацвёртаму. Шмат незадавальняючых адзнак атрымана таксама па біялогіі і хіміі.

Ва ўніверсітэт залічана 319 медалістаў. Гэта значна больш, чым у любы папярэдні год з дня яго існавання. 61 з іх будучы вучыцца на педагагічным аддзяленні матэматычнага факультэта, 28 — на аддзяленні рускай мовы і літаратуры, 27 — беларускай мовы і літаратуры, 26 — на біяфаку. Тры медалісты ёсць і сярод першакурснікаў факультэта фізічнай культуры, што ў мінулым было рэдкай з'явай.

109 абітурыентаў залічана ва ўніверсітэт без экзаменаў, 53 — па суб'ядванню, 6 — па-за конкурсам.

Праходны бал ва ўніверсітэце сёлета ў цэлым склаўся даволі высокім. Максімальным — 10 — ён аказаўся на спецыяльнасцях «Руская мова і літаратура», «Фізічная культура», «Правазнаўства». 9 набраных балаў гарантавалі паступленне на педагагічны патак матэматычнага факультэта, спецыяльнасці: «Геаграфія», «Вухагалтарскі ўлік, кантроль і аналіз гаспадарчай дзейнасці», «Эканоміка і сацыялогія працы», 8 — на спецыяльнасці: «Беларуская мова і літаратура», «Праграмнае забеспячэнне

Быць ці не быць?

вылічальнай тэхнікі і кіравання», «Эканамічная інфарматыка і АСК», вытворчае аддзяленне фізічнага факультэта, біялагічны і гістарычны (акрамя правазнаўства) факультэты. Сямі балаў хапіла для залічэння на абедзве геалагічныя спецыяльнасці і толькі шасці — на спецыяльнасць «Аўтаматызаваныя сістэмы апрацоўкі інфармацыі і кіравання» фізічнага факультэта, на які, яшчэ раз зазначым, сёлета прыйшло не самае лепшае папаўненне.

Сярод залічаных ва ўніверсітэт — 267 першакурснікаў з дагаворамі прадпрыемстваў і

арганізацый, 326 чалавек паступіла па мэтавам прыёму з рэчнай зоны строгага кантролю. Гэтыя катэгорыі абітурыентаў карысталіся пэўнымі перавагамі і, як кажуць, выціснулі больш падрыхтаваных сапернікаў. Як ні дзіўна, але факт: на філфак (спецыяльнасць «Руская мова і літаратура»), факультэт фізічнай культуры не прайшлі многія з паступаўшых, хто набраў па 9 балаў. Для ўніверсітэта гэта рэдкае з'ява.

Дарэчы, з паўпраходным балам у ГДУ залічаны 132

Экзамен па геаграфіі таксама не з лёгкіх.

абітурыенты. Не можа не выклікаць цікавасць і такая лічба: яго першакурснікамі сталі 176 чалавек, якія прайшлі навучанне на падрыхтоўчых курсах, у тым ліку 74 — з даглыбленым вывучэннем прадметаў.

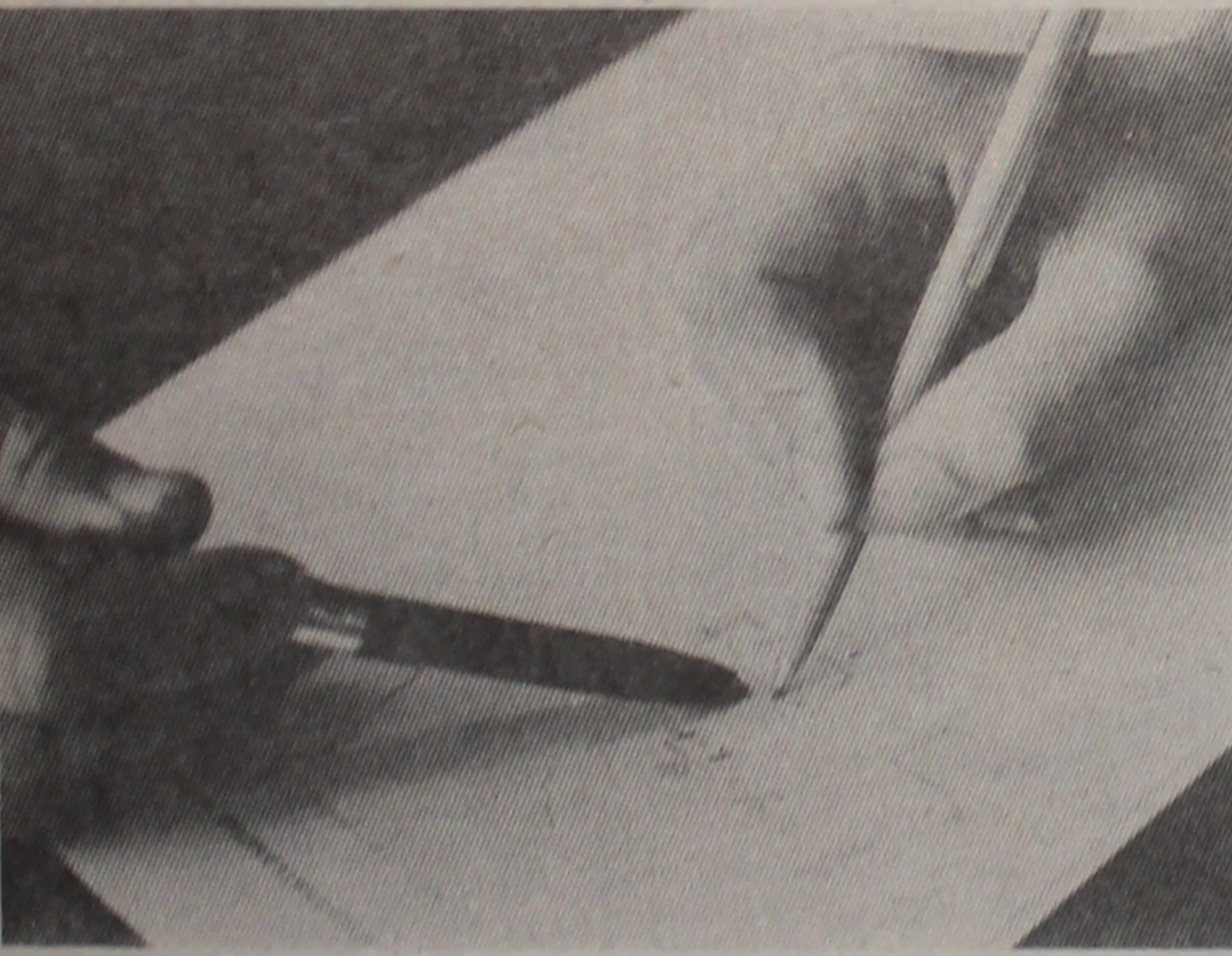
Сярод першакурснікаў — 890 выпускнікоў школ, 718 з іх атрымалі атэстаты сталасці сёлета. Вучобу працягнуць 40 выпускнікоў тэхнікумаў і 18 — прафтэхвучылішчаў. 18 з іх маюць дыпламы з адзнакай.

Па сацыяльнаму саставу 547 першакурснікаў — дзеці служачых, 373 — рабочых і толькі 28 — калгаснікаў. 699 юнакоў і дзяўчат — беларусы, 194 — рускія, 42 — украінцы, 8 — яўрэі, 5 — іншых нацыянальнасцей.

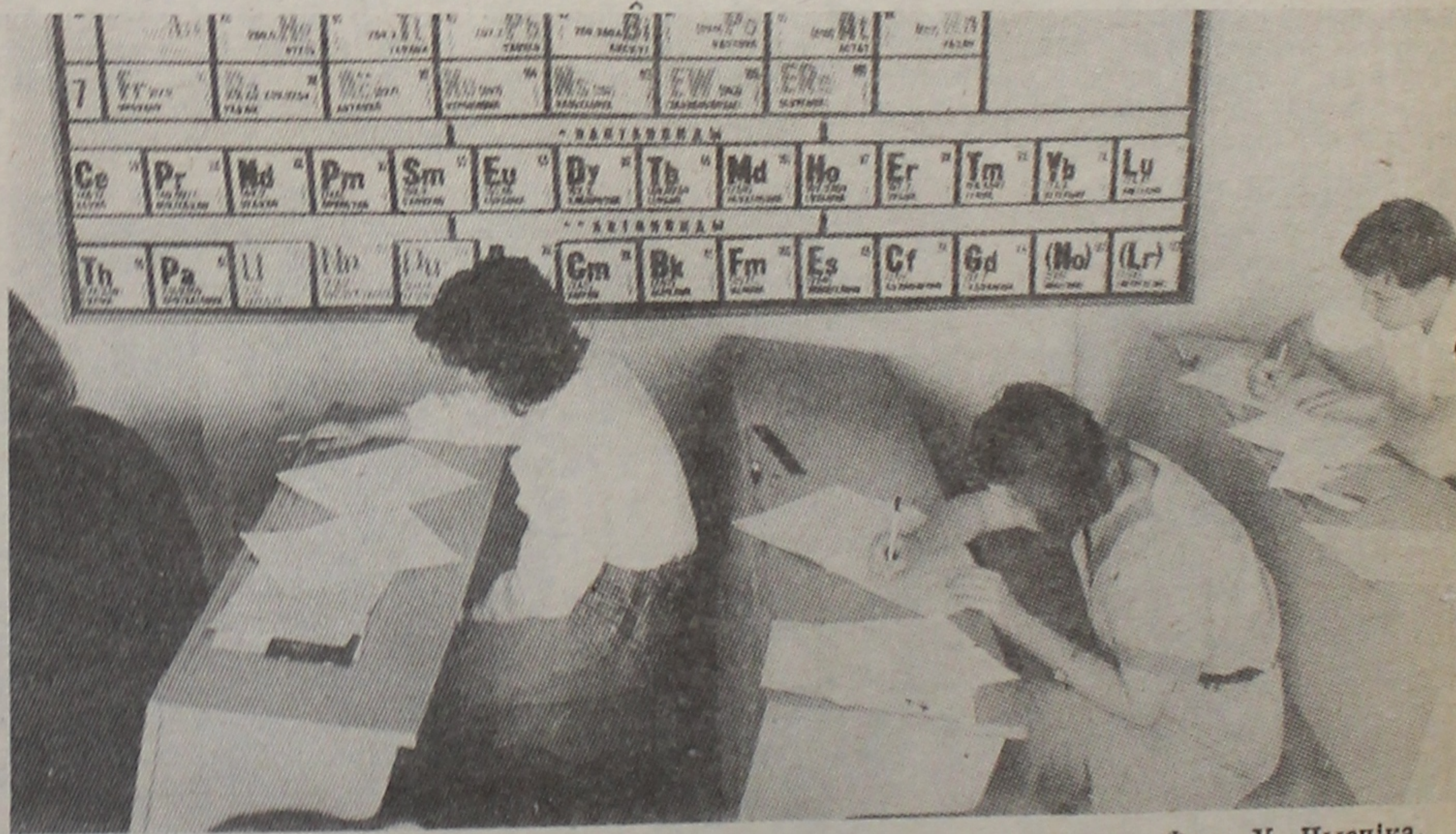
З кожным годам ўніверсітэт у самым шырокім сэнсе слова становіцца гомельскім. Сярод сёлета яго папаўнення —

516 гамяльчан і 360 жыхароў нашай вобласці, або адпаведна 54,3 і 37,9 працэнта першакурснікаў.

Сёлета ў параўнанні з папярэднімі гадамі ва ўніверсітэт паступала значна большая колькасць юнакоў. Цяпер іх сярод першакурснікаў 39 працэнтаў. Узорны баланс склаўся сярод будучых прававедаў. Гэтую спецыяльнасць пачынаюць набываць 27 чалавек моцнага полу і столькі ж — слабага. Па-ранейшаму амаль цалкам дзявочыым застаецца філалагічны факультэт. Сярод 175 першакурснікаў тут толькі 14 юнакоў. Ім можна паазідроціць, а вось дзяўчатам застаецца толькі паспачуваць і пажадаць завесці сяброўства з геалагамі, фізкультурнікамі і фізікамі, дзе пераважаюць мужчыны. Так, на спецыяльнасць «Геафізіка» паступілі 24 юнакі і толькі 1 дзяўчына

Па закону Ома.

Не падгледзіш, не падкажаш...

Фота У. Чысцка.

У ВНУ Гомеля

КОНКУРСЫ, ПРАХАДНЫЯ БАЛЫ

Сёлета першы набор студэнтаў быў праведзены ў Гомельскі дзяржаўны медыцынскі інстытут, які адкрыты восенню мінулага года. Новая вышэйшая навучальная ўстанова, пятая ў нашым горадзе, адразу стала самай прэстыжнай. На 225 планавых месц тут прэтэндавала 768 абітурыентаў, у тым ліку 280 медалістаў. На агульных падставах у конкурсе ўдзельнічалі і выпускнікі падрыхтоўчага аддзялення, 70 з якіх здолелі дасягнуць запаветнай мэты. Па бальнай сістэме ацэньваліся ўсе тры экзамены — па сацыяльнаму, хіміі і біялогіі. Зазначым, што ў медыцынскім інстытуте паступалі ў асноўным па мэтавых накіраваннях органаў аховы здароўя Гомельскай і Магілёўскай абласцей, для якіх ГМІ і павінен рыхтаваць кадры медыкаў.

Праходнымі ў медыцынскім інстытуте сталі 12 балаў. Іх мела ў сваіх экзаменацыйных лістах значна большая колькасць абітурыентаў, чым было планавых месцаў. Па хадайніцтву кіравання ГМІ, як сказаў нам рэктар прафесар Ю. І. Брандажэўскі, Міністэрства аховы здароўя ВССР, улічваючы востры недахоп урачоў у нашым рэгіёне, дазволіла павялічыць набор студэнтаў. На першы курс сёлета набрана

282 чалавекі. Сярод іх — 79 юнакоў і 203 дзяўчыны.

Значна лепшае папаўненне, чым летась, прыйшло ў гэтым годзе ў Гомельскі політэхнічны інстытут. Аб гэтым нам паведаміў яго прарэктар па вучэбнай рабоце В. М. Кенько. Ён зазначыў, што сёлета ў ГПІ з круглымі тройкамі не прайшоў ні адзін абітурыент, што мела месца ў мінулым годзе.

У політэхнічным інстытуте на 445 месца было пададзена 736 заяў. Самым высокім аказаўся конкурс на спецыяльнасці «Прамысловая электроніка» і «Эканоміка і кіраванне ў машынабудаванні».

Па колькасці студэнтаў другую пазіцыю сярод ВНУ нашага горада займае Беларускі інстытут інжынераў чыгуначнага транспарту. Сёлета ён, як раскажаў нам намеснік адзназнага сакратара прыёмнай камісіі С. І. Сухапараў, на пяць сваіх факультэтаў прыняў 525 першакурснікаў. Права вучыцца ў гэтай адзінай у рэспубліцы такога профілю вышэйшай навучальнай установе жадала 697 абітурыентаў, сярод якіх было 49 медалістаў. Конкурс атрымаўся невысокім. Для паступлення на

электратэхнічны факультэт і факультэт прамыслова-грамадзянскага будаўніцтва неабходна было набраць 8 балаў, а для некаторай часткі абітурыентаў хапіла і 7-мі. А вось на факультэт будаўніцтва чыгункі, пучыя гаспадарка светлафор вышэйшай асветы на шляху ў інстытут нават тым абітурыентам, якія здалі экзамены толькі на «тройкі».

— У нас, па-сутнасці, конкурснай барацьбы не было, — сказаў адказны сакратар прыёмнай камісіі Гомельскага кааператыва інстытута М. П. Дайнека. 250 планавых месцаў былі прапарцыянальна размеркаваны паміж усімі абласпажыўсаюзамі рэспублікі. Яны і выдавалі мэтавыя накіраванні абітурыентам. У адпаведнасці з выдзеленымі месцамі абласпажыўсаюзам вялося залічэнне першакурснікаў. За права вучыцца ў нашым інстытуте па накіраваннях змагалася ўсяго 280 чалавек.

Дарэчы, у ГПІ сёлета шырока выкарыстоўвалася дагаворная сістэма з аплатай за падрыхтоўку спецыялістаў. Гэта дазволіла інстытуту звыш плана прыняць на першы курс 68 чалавек.

АКАЖЫЦЕ ДАПАМОГУ

У сувязі з вострым дэфіцытам педагагічных кадраў у раёнах Гомельскай вобласці, пацярпеўшых ад аварыі на Чарнобыльскай АЭС, і ў адпаведнасці з загадамі Міністэрства народнай адукацыі БССР ад 17 ліпеня г. г. «Аб забеспячэнні педкадрамі навучальных устаноў Гомельскай і Магілёўскай абласцей» рэктарат універсітэта прапанаваў студэнтам старэйшых курсаў выехаць з верасня для работы ў школах вобласці ў наступныя раёны для выкладання пералічаных дысцыплін.

Спецыяльнасць «Руская мова і літаратура»: Брагінскі раён — 5 чалавек, Буда-Кашалёўскі — 5, Веткаўскі — 1, Добрушскі — 2, Жыткавіцкі — 4, Кармянскі — 2, Лоеўскі — 2, Нараўлянскі — 1, Рэчыцкі — 3, Хойніцкі — 1.

Спецыяльнасць «Беларуская мова і літаратура»: Брагінскі — 5, Б.-Кашалёўскі — 3, Веткаўскі — 1, Гомельскі — 3, Добрушскі — 3, Жыткавіцкі — 2, Кармянскі — 2, Лоеўскі — 1, Петрыкаўскі — 1, Хойніцкі — 2, г. Рэчыца — 2.

Спецыяльнасць «Матэматыка»: Брагінскі — 5, Б.-Кашалёўскі — 4, Добрушскі — 4, Калінкавіцкі — 3, Кармянскі — 1, Хойніцкі — 1, Чачэрскі — 2, Шарпілаўскі дзіцячы санаторый «Жывіца» (накіроўваць у УНА) — 2.

Спецыяльнасць «Фізіка»: Брагінскі — 4, Гомельскі — 1, Кармянскі — 1, Лоеўскі — 1, Хойніцкі — 2, Чачэрскі — 1, Шарпілаўскі дзіцячы санаторый «Жывіца» (накіроўваць у УНА) — 1.

Спецыяльнасць «Гісторыя»: Брагінскі — 4, Б.-Кашалёўскі — 3, Гомельскі — 3, Добрушскі — 1, Ельскі — 4, Калінкавіцкі — 4, Кармянскі — 2, Лельчыцкі — 2, Лоеўскі — 2, Мазырскі — 1, Петрыкаўскі — 1, Хойніцкі — 4, г. Мазыр — 1.

Спецыяльнасць «Біялогія і хімія»: Брагінскі — 4, Б.-Кашалёўскі — 6, Добрушскі — 4, Ельскі — 3, Калінкавіцкі — 6, Кармянскі — 2, Лельчыцкі — 4, Лоеўскі — 2, Мазырскі — 1, Нараўлянскі — 2, Петрыкаўскі — 2, Рэчыцкі — 2, Светлагорскі — 2, Хойніцкі — 3, Чачэрскі — 3, г. Мазыр — 2.

Спецыяльнасць «Геаграфія»: Брагінскі — 2, Б.-Кашалёўскі — 3, Добрушскі — 2, Калінкавіцкі — 4, Кармянскі — 2, Лельчыцкі — 1, Лоеўскі — 2, Петрыкаўскі — 2, Хойніцкі — 3, г. Гомель — 1, г. Мазыр — 2, г. Калінкавічы — 2.

Спецыяльнасць «Фізічная культура»: Брагінскі — 8, Б.-Кашалёўскі — 6, Добрушскі — 2, Нараўлянскі — 3, Акабярскі — 2, Хойніцкі — 3, Чачэрскі — 4, г. Рэчыца — 3.

Для студэнтаў, якія адпрацавалі ва ўказаных школах не менш паўгода, будзь выкарыстаны розныя формы маральнага і матэрыяльнага заахвочвання, у тым ліку прэміраванне, выдзяленне публікацый для аздараўлення і адпачынку і г. д.

Студэнты, якія выедуць на працу ў школы пералічаных раёнаў, могуць перайсці па жаданню на індывідуальныя планы навучання або на завочную форму.

РЭКТАРАТ.

Адрасы працоўнага семестра-91

ПРАГМАТЫКІ ЦІ РАМАНТЫКІ?

Стаўрапольскі край, Крымская вобласць, Малдова... Гэтыя рэгіёны краіны прымалі гэтым летам вялікую колькасць байцоў студэнцкіх атрадаў Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта. Цяпер моладзь больш імкнецца паехаць на працу менавіта туды, дзе можна хаця б на 1-2 летнія месяцы адпачыць ад надакучышых разоў аб радыяцыі, паесці ўдасталы фруктаў іну, і канешне, хоць і не шалёных грошай падзарабіць, дык хаця б забяспечыць сабе на некаторы час больш-менш нармальнае існаванне. Скажаце, а як жа са студэнцкай рамантыкай? Няўжо сённяшні баец летняга атрада стаў чыстым прагматыкам, якога хвалюць толькі матэрыяльны бок справы? Адназначна сказаць нельга. Але тое, што ва ўмовах інфляцыі, падаражання жыцця грошы адыгрываюць далёка не апошнюю ролю і для студэнта, факт бяспрэчны. Вось і мяркуйце.

На летні працоўны семестр-91 штаб працоўных спраў універсітэта самастойна заключаў дагаворы з прымаючымі гаспадаркамі, выйшаўшы з падпарадкавання абласнога штаба СА і працоўных аб'яднанняў моладзі. Што дала такую кампетэнцыю, можна будзе дакладна сказаць пасля канчатковага падвядзення вынікаў працоўнага семестра.

А пакуль на старонках універсітэцкай газеты мы будзем даваць слова байцам, камандзірам студэнцкіх атрадаў універсітэта. Іх уражанні аб рабоце, прывеме на месцах дыслацыі дадуць анрэсленую карціну семестра-91.

(Наш кар.).

Я НЕ НАВІЧОК студэнцкага атрада. Форму яго байца абнавіла яшчэ мінулым летам, калі разам з аднакурснікамі працавала ў г. Ізабільным Стаўрапольскага краю на кансервавым заводзе. Уражанні, самых добрых, засталася і ў мяне, і ў сябровак па атраду, шмат. І вось з добрым настроем збіралася ў дарогу сёлета — на гэты раз у Малдову, на Каменска-Днястроўскі кансервавы завод. Чакала нас праца ўжо знаёмая. Калі ж прыехалі на месца, у райцэнтр Каменка, настрой байцоў нашага атрада «Вега», у які ўваходзілі дзяўчаты з чатырох факультэтаў ГДУ, быў падсапаваны тымі бытавымі ўмовамі ў інтэрнаце, дзе мы павінны былі жыць. Дырэктар прадырмыства ў гэты час не было, іншыя ж кіраўнікі завода не надта хацелі прыслухоўвацца да нашых справядлівых нараканняў. Мякка кажучы, не вельмі цёплыя адносіны адчулі мы да сябе і ў цэхах завода. Хаця стараліся працаваць так, каб заўсёды нормы выконваць.

закладка кабачкоў у слоікі. Іншыя нашы дзяўчаты былі заняты ў цэхах па прыгатаванню кабачковай ікры, у фабрыкатным, дзе наклеіваюцца этыкеткі на слоікі з гатовай прадукцыяй. Некаторым знайшлася работа і на складзе. А вырашыць праблемы нашага атрада — і бытавыя, і працоўныя, што ўзніклі па віне адміністрацыі завода, мы змаглі толькі пасля прыезду яго дырэктара. Не хачу, каб у многіх складалася ўражанне, што нам было так **ужо дрэнна, што** я згучаю фарбы. Мне могуць прывесці шмат прыкладаў таго, як прадпрыемствы, што летам прымаюць студэнцкія атрады, не надта клапацяцца аб нармальным умовах іх працы і быту. Але гэта мала сцвяжае. Розныя няўзвязкі адмоўна ўплываюць на настрой і, зразумела, на прадавальнасць, што ў канчатковым выніку можа адбіцца і на зарплате. Выйсце ў даным выпадку, на маю думку, адно — **не варта заключаць** дагаворы з такімі прадпрыемствамі, якія на словах абяцваюць студэнтам «горы залатыя», а потым свае абяцанні хутка забываюць.

ля вяртання дамоў са студэнцкага атрада, успамінаеш цікавыя дні, праведзеныя далёка ад дома. Прыгожыя ўсё ж мясіны ў Малдове. Мы з дзяўчатамі любілі хадзіць любавацца ракой Днестр, якая працякае адразу за пасёлкам. Нам вельмі цікава было таксама зрабіць экскурсію ў мясцовыя жаночы манастыр.

Працоўны семестр-91 закончаны. Але тры гады студэнцкага жыцця ў мяне яшчэ наперадзе. Значыць, будуча і новыя адрасы студэнцкага лета. Вось толькі хацелася б, каб прыносілі яны больш радасці і задавальнення.

Наталія ШЭВЕЛЕВА, студэнтка 3 курса эканамічнага факультэта.

АКТАВАЯ ЗАЛА — НА РЭКАНСТРУКЦЫІ

Пытанне аб капітальным рамонтзе актавай залы ГДУ наспела ўжо даўно. Зразумела, што месца, дзе праводзіцца ўсе ўніверсітэцкія ўрачыстасці, аглянды, фестывалі, конкурсы творчай моладзі не толькі ГДУ, але і іншых вышэйшых навучальных устаноў г. Гомеля, сустрэчы з папулярнымі артыстамі кіно, павінна мець прыналежны эстэтычны выгляд. Ён жа, мякка кажучы, апошнім часам быў далёкім ад нармальнага. Стан залы перастаў адпавядаць строгім патрабаванням у плане пажарнай бяспекі, не было спрыяльных умоў для нармальнай дзейнасці работнікам універсітэцкага клуба, заняткаў, рэпетыцый удзельнікам творчых калектываў ГДУ.

Рэканструкцыя залы пачынаецца з бягучага месяца. Проведзены дэмантаж сцены, яе абсталяванне. Новыя эскізы праекта актывай залы распрадаваны Гомельскімі мастацкімі майстэрнямі, мантаж дэкаратывунай падвеснай столі з анадзіраванага алюмінія выканае асацыяцыя «Бікс» — ВДНГ СССР. Новае светлавое абсталяванне ўстаноўвае работнікі вытворчага аб'яднання «Кінатэхпрам» у праўленні культуры аблвыканкома. Замест фае, калія залы, што даўно пераўтварылася, як кажуць, у прахадны двор, бо толькі праз яго можна трапіць у спартыўную залу ГДУ, будзе абсталяваны хол адпачынку з барамі. А ўваход у спартзалу адкрыецца праз плануемую прыбудову. Паколькі наш універсітэт носіць назву вялікага асветніка эпохі Адраджэння, у аснову афармлення фае ляжа скарынаўская тэматыка. Каб зменшыць грашовыя затраты на рамонт, паўторна будуць выкарыстаны драпіроўкі, іншыя матэрыялы і элементы, што складалі інтэр'ер памяншання, толькі ў новай якасці.

Лысянкоў. — І гэта, зразумела, ускладняе нашу работу. Але гэта не значыць, што культурна-масавыя мерапрыемствы ва ўніверсітэце не будуць праводзіцца. Будзем выкарыстоўваць для гэтых мэт залу ў Палацы культуры будаўнікоў. Творчым мастацкім калектывам для правядзення імі рэпетыцый, заняткаў таксама спадарожна дадатковыя плошчы. Думаем, што зможам выкарыстоўваць асобны аўдыторыў у вучэбным корпусе № 1, нежылыя пакой ў інтэрнаце па вул. Саветскай, 83а. Часовыя нашы нязручнасці можна перажыць. Галоўнае, што потым мы атрымаем выдатныя ўмовы для работы са студэнцкай моладдзю, для яе цікавага культурнага адпачынку. А ў перспектывіных планах работы клуба — адкрыццё малага прадпрыемства па арганізацыі канцэртнай дзейнасці, вырабу і продажу мастацкіх вырабаў (кераміка, макраме, габелены і інш.).

Т. НІКАЛАЕВА.

Па пуцёках прафсаюза ДА СІНЯГА МОРА, ДА ВЫСОКІХ ГОР...

Як ні шкада, але лета скончылася. Многія са студэнтаў, хто не паехаў у будатрад, звязвалі з ім свае надзеі на цікавы адпачынак, аздараўленне і лячэнне ў чыстых ад радыяцыйных зонах, новыя знаёмствы з выдатнымі мясцінамі краіны. Ці спраўдзіліся іх надзеі і спадзяванні? Што ў гэтым плане змог зрабіць для іх прафком студэнтаў універсітэта? На гэтыя пытанні дала адказ яго старшыня Н. КОЛТЫШАВА:

— Гэтым летам напавілі здароўе, адпачылі ў санаторыях, пансіянатах, на турыстычных базях па пуцёках прафсаюза 362 студэнты універсітэта. Гэта амаль утрыя больш, чым у мінулым годзе. Яны былі ў здравіцах, дамах адпачынку ў самых розных месцах нашай краіны — у Прыбалтыцы, на паўднёвым беразе Крыма, Каўказе, у Малдове. 32 чалавекі змаглі прайсці турыстычнымі пешаходнымі маршрутамі па Крыму, 16 — зрабілі па ім экскурсіі на аўтобусе. Адным словам,

кожны выбіраў сабе адпачынак па густу. Але асабліва хачу адзначыць такі факт: атрымалі пуцёкі для аздараўлення ўсе жадаючыя студэнцкія сем'і, маці з дзецьмі, якія падавалі заявы ў прафком. Іх было 30. У мінулым жа годзе выехаць за межы вобласці па пуцёках для аздараўлення мелі магчымасць усяго толькі чатыры сем'і з дзецьмі. Звярнулі ўвагу на гэту праблему пасля таго, як я ўзяла пытанне аб аздараўленні сем'яў на адным з пасяджэнняў пленума БРК галіновага прафсаюза.

Адгукнуліся на нашу просьбу аб прадастаўленні месца ў сваіх базях адпачынку, у санаторыях-прафілакторыях для студэнтаў Гомельскай і Магілёўскай абласцей, як пацярпеўшых пасля катастрофы на Чарнобыльскай АЭС, прафкомы многіх ВУН краіны. Так, прапанаваў сваю дапамогу Адэскі інстытут харчовай прамысловасці, і нашы студэнты адпачылі на яго спартыўна-аздараўленчай базе.

НАБРАЛІСЯ СІЛ

У 120 км ад сталіцы Літоўскай Рэспублікі — Вільнюса — на паўднёвай ускраіне раённага цэнтра Анікшчай у маляўнічай мясіне размяшчаецца дом адпачынку. У жніўні на аздараўленне сёлета прыезджалі сюды і 30 выхаванцаў абласной ДЮСШ барацьбы ДФСТ прафсаюзаў, якая існуе на базе нашага ўніверсітэта. Тут правалі тры тыдні юныя асілкі па вольнай барацьбе і дзяўчаты, якія займаюцца дзюдо. На адпачынак яны прыехалі разам з завучам названай ДЮСШ трэнерам па дзюдо кандыдатам у майстры спорту Л. В. Пяхенька, старшым трэнерам майстрам спорту Ю. І. Петуховым і трэнерам кандыдатам у майстры спорту А. А. Дзяжко.

Юныя спартсмены пад кіраўніцтвам сваіх настаўнікаў актыўна займаліся фізічнымі практыкаваннямі, набраліся сіл для паспяховага выступлення ў прадстаўчых спаборніцтвах. Сярод найбольш перспектывіных спартсменаў Ю. І. Петухоў назваў майстра спорту Васіля Галынскага, трохразовага пераможцу юнацкіх рэспубліканскіх спаборніцтваў Івана Петухова, які ў бліжэйшы час павінен выканаць заветны майстарскі нарматыў, яшчэ зусім юных Аляксея Сакалова і Сяргея Грахоўскага, якія ўжо дабіліся значных вынікаў на ўсесаюзных і рэспубліканскіх спаборніцтвах, а таксама дэкадзістак Святлану Бадэюкову і Алену Волкаву. Асабліва плённую работу з моладдзю вядзе студэнт другога курса завочнага аддзялення факультэта фізічнай культуры ГДУ А. А. Дзяжко.

Гэта ж група з ДЮСШ, за некаторым выключэннем, у чэрвені і ліпені адпачывала ў Еўпаторыі. А яшчэ 35 яе выхаванцаў цэлы месяц правалі ў Малдове.

В. ПАЎЛОВІЧ.

Кожны дзень, калі выкладчыкі, супрацоўнікі, студэнты ідуць ва ўніверсітэцкія карпусы, што па вул. Савецкай, на працу, на заняткі, усё навокал здаецца ім знаёмым, прывычным, не прыцягваючым увагу. Такая ўжо асаблівасць чалавечага зроку — тое, што бачыш штодня, перастаеш заўважаць. Мы больш за ўсё заклапочаны цяпер сваімі праблемамі, якіх з кожным днём жыццё падкідае нам усё больш і больш, становімся ад гэтага ўнутрана заняволенымі, закамлексанаванымі і дзе ўжо там нам да навакольнай прыгажосці: квітнею-

чага ў маі дрэва ці жоўта-барвовых плям на во- сеньскай яго кроне?

Вось такім прывычным стала для нас і зялёнае ўбранне дрэў, кустоў, клумб па шляху ад галоўнага да першага корпусу, ва ўніверсітэцкім скверы. І мала хто з нас ведае, што тут ёсць прадстаўнікі флоры з самых розных краін свету, што створана ўся гэта прыгажосць, дзякуючы старанням калектыву біялагічнага факультэта нашага ўніверсітэта. Запавольце крок каля канадскага клёна ці вечно-

зялёнай прыгажуні-ёлкі, кветак на клумбах. Прыгледзьцеся. І вы адчуеце іх гаючую сілу на ваш настрой.

Нам хочацца, каб вы зірнулі на прыроду, што нас акаляе штодзённа, іншымі вачыма, больш падрабязна даведаліся аб цікавых раслінах, што растуць тут. На старонках нашай газеты мы змесцім публікацыі на гэту тэму, якія падрыхтуюць выкладчыкі біялагічнага факультэта.

Фота У. Чысцка.

Табе, першакурснік!

**РАЗВІВАЙЦЕ
СВАЕ
ТАЛЕНТЫ**

народны студэнцкі тэатр «Люстэрка»; народны ансамбль танца «Радзімічы»; харавая капэла «Дзяніца»; студэнцкі тэатр эстрадных мініяцюр; агітбрыгада; фальклорны ансамбль; калектыву індывидуальных выканаўцаў; ансамбль камернай музыкі «Дывертысмент»; ансамбль «Алегра». Жадаючы запісацца ў названыя калектывы могуць пазваніць нам па тэл. 57-33-30.

Клуб мастацкай самадзейнасці ГДУ.

Папаўненне студэнцкай сям'і ўніверсітэта — першакурснікі, безумоўна, валодаюць самымі разнастайнымі талентамі. Развіваць іх за гады вучобы яны змогуць у шматлікіх творчых калектывах клуба мастацкай самадзейнасці «Малодосць». Кожны можа выбраць яго на свой густ. Дарагія першакурснікі! Вас чакаюць:

Вясёлы перапынак

**МАЛАЯ СТУДЭНЦКАЯ
ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ**

- **Буфет** — найбольш часта наведваемая студэнцкая аўдыторыя.
- **Варварства** — мастацкая разьба і пісанне на сталах і ступах, сценах, падаконніках і інш.
- **Велікадушнасць** — рыса характару, якая лепш за ўсё ўвасабляецца ў старасце групы, які скрывае прагульшчыка.
- **Вада** — форма матэрыі, без якой не могуць быць поўнымі адказы студэнтаў на экзаменах.
- **Геній** — студэнт, які вывучыў усю дадатковую літаратуру.
- **Гітара** — раней — музычны інструмент, зараз — турысцкі інвентар.

- **Грошы** — тое, што засталося ад стыпендыі пасля вяртання даўгоў.
- **Дэкан і вучэбна-акадэмічная камісія** — Алі-Баба і 40 разбойнікаў.
- **Джас** — музычны калектыву, гульні якога лёгка імітуюць галодныя ваўкі.
- **Жалезабетон** — гэта асаблівая сплав: жалеза расплаўляецца, а потым туды сыплюць бетон, і ўсё добра перамешваецца.
- **Ахвяра** — студэнт, які не змог у час экзамена падмануць выкладчыка. («Студэнцеский меридиан», № 5 за 1991 г.).

Да адкрыцця юбілейнага цыркавога сезона

КАЛЕЙДАСКОП ЗОРАК

4 верасня Гомельскі дзяржцырк адкрывае свой чарговы — 20-ы сезон. Усе гэтыя гады цырк радуе гамельчан і гасцей нашага горада сваімі маляўнічымі прадстаўленнямі. І гэта не здзіўляльна! Таму што на нашым манежы выступалі народныя артысты СССР Карандаш, Уладзімір Валжанскі, Уладзімір Аскал-Аол, Уладзімір Шаўчэнка, народныя артысты РСФСР Тэрэза Дурава, Юрый Куклачоў, Ірбек Канцёміраў, Андрэй Нікалаеў, Ілья Сімвалокаў, Вальтэр Запашны, Уладзімір Давейка, заслужаныя артысты рэспублікі Ігар Кію, Атар Раціані, Эміль Кію, Мікалай Паўленка, Барыс Бірукоў, Аляксандр Папоў, Аляксандр Родзін і многія-многія іншыя вядомыя майстры савецкага цырка.

шмат разоў прадстаўляў савецкае цыркавое мастацтва ў іншых краінах. Югаславія, Італія, Фінляндія, Бельгія, Францыя, Паўднёвая Амерыка, Канада, Турцыя — частка маршрута гастролі артыстаў за мяжой. Замежных глядачоў таксама, як і нас, прыцягвае ў выступленнях атракцыёна нацыянальная своеасаблівасць, шпаркі рытм, адвага і ўдаль артыстаў. У ЗША гастролі прайшлі з трыумфальным поспехам, аб чым сведчыць адно з выказванняў амерыканскага друку: «Гэтая група наезнікаў заткну за пояс самых геройскіх галівудскіх каўбойскіх зорак!».

ў назве аднаго з артыкулаў у друку: «Непракладзеным шляхам». Папулярнасць у свеце цырка забяспечыла атракцыёну добрую рэкламу. У выніку — пасля выступленняў у г. Гомелі артысты адпраўляюцца на працяглыя гастролі за мяжой. Акрамя дрэсіраваных мядзведзяў, мы ўпэўнены, з вялікай радасцю, і ў асноўным дзеці, успрымуць дрэсіраваных малпаў, з якімі выступаць артысты Ван-юлі. Смех, радасць, вяселле — адметныя рысы залы ў час «працы» гэтага нумара.

Вось і ў праграме «Але- ап!», якую мы запрасілі адкрыць юбілейны цыркавы сезон, прымуць удзел прадстаўнікі слаўнай пляяды лепшых артыстаў цырка.

...Павольна гасне свято і раптам на манеж выязджае вялікая ладзья з чатырма багатырамі. Нібыта ажываюць малюнкi герайчнага мінулага Русі — былінныя багатыры сваімі эфектнымі пазамі сцвярджаюць непакісьны дух рускіх воінаў, якія гатовы ў любую мінуту абараніць сваю Айчыну ад ворагаў. Так, мастацка-акрабачная група пад кіраўніцтвам Бабкіна Марці-расяна выразальнымі сродкамі паказвае магчымасць і здольнасць цырка ўвасабляць на манежы цікавейшыя задумкі.

Паветраны жанр у праграме будзе прадстаўлены два нумары: «Гімнасты на кольцах» пад кіраўніцтвам Мікалая Маркіна і «Паветраная гімнастыка на трапецыі» — Святлана Уцяшова.

...Пад бравурную музыку на манеж вярнуць вылетаюць коннікі. Здзіўляе спрытнасць, сіла і ўдаль джыгітаў, вынослівасць і шпаркасць коней. Тыя, хто добра ведае конны цырк, адзначаюць незвычайна высокую тэмпу, у якім коні ідуць па колу, а ў гэты час джыгіты дэманструюць складаныя трукі. На поўным скаку джыгіт быццам падае з сядла, завісае на адной назе, рукі яго кранаюцца манежа (гэты трюк называецца «абрыў»). Энергічнае намагаанне — і наезнік зноў на кані! Або коннік саслізгае з сядла і праз некалькі секунд артыст быццам вынырае з-пад каня з другога боку і спрытна падмаецца ў сядло. Усё ўзрастае тэмпу, ускладняюцца трукі. Прычым, джыгітоўка — гэта адно з многіх відовішчаў, якія прадстаўляе на манежы конна-акрабачны атракцыён «Рэха Азіі». Ім кіруе народны артыст СССР Даўлет Хаджабаеў. Атракцыён

Францыя, Чэха-Славакія, Германія, Румынія, Індыя, Японія, ЗША, Галандыя, Аўстралія — амаль на ўсіх кантынентах выступаў лаўрэат Сусветнага конкурсу цыркавога мастацтва ў Монте-Карла атракцыён «Акрбаты на рускіх арэлях з мядзведзямі» пад кіраўніцтвам Юрыя Савіна. Гэты ўнікальны ансамбль стварыў у 1969 годзе народны артыст РСФСР Венедзікт Белякоў. Атракцыён напоўнены эфектнымі трукамі, у якіх разам з артыстамі прымае паўнапраўны ўдзел група дрэсіраваных мядзведзяў; яны танцуюць, выконваюць трукі на падкідной дошцы, прыносяць і ўносяць рэквізіт. Вельмі дакладная характарыстыка гэтаму атракцыёну далзена

Гледачы змогуць убачыць і вельмі арыянальны вясёлы нумар «Камічныя жанглеры», які пакажуць Павел Кошаль і Віктар Кошман.

Мы спадзяемся, што ўсім спадабаецца нумар «Кітайскія гульні» у выкананні артыстаў Ван-шу-шань.

Адзіны ў цырку нумар «Дрэсіраваныя пеўні» Таццяны Калабашкінай таксама, як і «Дрэсіраваныя сабакі» Жаны Багатыровай, несумненна, спадабаюцца ўсім, хто іх убачыць. Гэта становіцца зразумелым, калі ўлічыць, што дрэсіраваны певень у нашым разуменні тое ж самае, што дрэсіраваны кракадзіл. Між іншым, чаго толькі не бывае на свеце. Тым больш, што гэта — цырк!

І, урэшце рэшт, клоуны — Ірына і Юрый Косіндывы. Характарыстыка ў двух словах — маладыя, смешныя. Іх візітнай карткай з'яўляецца нядаўняя праца ў новым Маскоўскім цырку на Ленінскіх гарах. А запрашэнне ў галоўны цырк краіны гаворыць само за сябе.

Я. ЛАВОВІЧ,
дырэктар Гомельскага дзяржцырка.

Рэдактар Ул. БАЛОГА.

**ГОМЕЛЬСКІ ДЗЯРЖАўНЫ УНІВЕРСІТЭТ
ІМЯ ФРАНЦЫСКА СКАРЫНЫ**

аб'яўляе конкурс на замяшчэнне вакантнай пасады загадчыка кафедры эканомікі і кіравання вытворчасцю. Тэрмін падачы заяў — 1 месяц з дня апублікавання

паведамлення аб яго правядзенні. Дакументы і заявы накіроўваць на адрас: 246699, г. Гомель, вул. Савецкая, 104.

Рэктарат.